

Korrekt utförd lagging av marksten och plattor är en yta som du kan glädjas åt i många år. Ytan är i stort sett underhållsfri, men med allt som ligger utombes sker en gradvis nedsmutsning genom föroreningar som orsakats från luft och trafik. För att hålla din marksten i bra skick följer här några tips och skötselråd.

Rengörning

Smuts som orsakats av föroreningar från luft och trafik tas enklast bort med vatten och kvast. Vid svårare beläggning tillsatt rengöringsmedel.

Påfyllning av fogsand

Fogen är en väsentlig del av markstenen och det är viktigt att den är fylld under hela brukstiden för att ytan inte ska bli instabil. En bra och välfylld fog gör det också svårare för ogräs att få fäste.

Väder och vind kan avlägsna en del av fogmaterialet varför det kan krävas komplettering av Benders fog-sand (rekommenderad kornstorlek 0-2 mm).

Mossa, svamp, alger

På terrasser, gångvägar och garageuppfarter kan stenen i vissa fall få en beläggning av alger, svamp eller mossa. Beläggningen kan vid behov avlägsnas med 10 % ammoniaklösning, ogräsgift, klorinlösning 1:1 eller Benders Takrent.

Olja

Oljefläckar kan avlägsnas med skurmedel och varmt vatten. Olika typer av avfettning går också bra. Färska oljefläckar sugs upp med papper, trasa eller sågspån. Olja skadar ej stenen.

Målarfärg

För att suga upp färg, baserad på lösningsmedel, används en trasa, därefter täcks ytan med sågspån i ca 1 dygn. Vattenbaserad färg tas även den upp med en trasa men därefter tvättas ytan ren med vatten. Färg som hunnit torka skrubbas bort med skurmedel.

Kalkutfällning

Kalkutfällning kan förekomma men är ej reklamationsgrundande. Den försämrar inte

produktens beständighet utan är en naturlig del av betongens härdningsprocess. I regel slits utfällningarna bort efter en tid. Vid svåra angrepp kan Lascovet eller saltsyra (blandning 1:5) användas med efterföljande högtryckstvätt. Försiktighet bör iaktas nära växtlighet.

Rostfläckar

Rostfläckar kan avlägsnas med högtryckstvätt.

Vinterunderhåll

Salt kan ha en nedbrytande effekt på betongen och miljön. Markytan skall skottas ren från snö och sedan sandas. Eventuell is tas dock bort med salt. Korrekt dosering av salt har en obetydlig inverkan på stenen. Vid spridning av salt använd alltid natruimklorid (NaCl), kökssalt.

Privata hushåll och mindre företag kan enkelt själva sprida salt med hjälp av en vattenkanna med innehållande saltlösning (1 del salt, 4 delar vatten). Rekommenderad förbrukning 8 gram torrsalt per m².

Ogräs

För att bekämpa ev ogräs kan, förutom ogräsgift, ett flertal metoder användas. På mindre ytor är mekanisk rensning ett bra och effektivt alternativ. En annan miljövänlig metod som lämpar sig för större ytor är bränning med gasol. En alltför kraftig användning kan dock skada betongen.